

De Bibliotheek *op het station* 2.0

de Bibliotheek

Aanleiding

In 2011 is in Haarlem de eerste bibliotheekvoorziening op een station geopend, met als ambitie om een keten van stationsbibliotheken in Nederland te realiseren.

De Bibliotheek *op het station* Haarlem is een succes, maar de financiële crisis die de bibliotheken treft, staat de opbouw van de keten in de weg. Ook de NS betreurt dit en behoudt de ambitie om tot een keten van minimaal tien bibliotheekvoorzieningen op stations te komen.

Om alsnog de opbouw van een keten van bibliotheekvoorzieningen op stations te stimuleren heeft er op 20 februari een brainstorm bij de NS plaatsgevonden om ideeën te genereren voor kleinere, goedkopere voorzieningen. Deze ideeën zijn op 25 februari besproken door vertegenwoordigers van bibliotheekorganisaties die graag op korte termijn een voorziening op een station willen realiseren. De bespreking heeft de hierna volgende voorstel voor een modulair opgebouwde Stationsbibliotheek 2.0 opgeleverd.

Voordelen modulaire opbouw

- Elke bibliotheekorganisatie in Nederland kan tegen beperkte kosten een basisvoorziening op stations realiseren, ook op kleinere stations.
- Elke bibliotheekorganisatie in Nederland kan afhankelijk van beleid, financiële mogelijkheden en de mogelijkheden van de betreffende stations de basisvoorziening uitbreiden met andere diensten.

Toekomstgericht

De Stationsbibliotheek 2.0 doet meer recht aan de richting waarin de Nederlandse bibliotheken zich ontwikkelen: de nadruk verschuift van het uitlenen van media – waarvoor de belangstelling bij het publiek afneemt – naar digitale diensten en activiteiten.

Bovendien stelt de bibliotheek zich minder op als aanbieder van informatie en meer als een facilitator van het delen van kennis tussen burgers onderling.

Bibliotheekorganisaties kunnen de voorziening op het station gebruiken om de profilering te verstreken en nieuwe klanten te bereiken.

Landelijke basismodules

Landelijk worden de volgende twee basismodules ontwikkeld:

(1) Digitale diensten en leestafel

Een herkenbare fysieke plek, bestaande uit enkele meubels, waar NS-reizigers

- databanken raadplegen
- muziek luisteren
- e-books downloaden
- luisterboeken downloaden
- kranten en tijdschriften lezen.

Bij de databanken gaat het om informatiebestanden die alleen in bibliotheekvestigingen geraadpleegd kunnen worden en niet thuis of op het werk. Daarnaast is PressReader noemenswaardig, een databank met 3600 kranten en tijdschriften uit 80 landen.

(2) Activiteiten

- Informatieve en inspirerende bijeenkomsten voor werkenden

Gebaseerd op de zeer succesvolle Open ochtenden in de Haarlemse Stationsbibliotheek kunnen NS-reizigers die voor hun werk met de trein reizen op een aantal grotere stations workshops, lezingen, presentaties etc. bijwonen. De sprekers worden in toenemende mate geworven binnen de groep van deelnemers aan de activiteiten. De activiteiten fungeren ook als netwerkbijeenkomsten.

- Leespromotieactiviteiten

Kleine en grotere activiteiten rond de landelijke leespromotiecampagnes – Poëzieweek, Boekenweek, Nederland Leest (i.s.m. CPNB) – en de NS Publieksprijs.

Lokale aanvullende modules

Bibliotheekorganisaties kunnen in aanvulling op de basismodules de volgende diensten aanbieden:

(3) Uitlenen van boeken

Dit kan op drie manieren:

- met een ter plaatse aanwezige kleinere of grotere collectie actuele boeken (zoals in de Haarlemse Stationsbibliotheek) of:
- met een ter plaatse aanwezige Boekspot (*Free little library*: vrij ruilen van boeken) en/of:
- met een ophaalpunt van via internet bij de lokale bibliotheekorganisatie bestelde boeken.

(4) Extra lokale activiteiten

Lokale bibliotheekorganisaties kunnen naar eigen inzicht extra activiteiten organiseren, gericht op de bezoekers en omwonenden van stations.

Ook mogelijk is bijvoorbeeld het toevoegen van een informatiepunt i.s.m. derden, zoals een Uitpunt.

(5) Narrowcasting

Informatievoorziening via schermen die zijn aangesloten op het narrowcastingsysteem van de lokale bibliotheekorganisaties:

- actueel nieuws
- nieuws van de (stations)bibliotheek
- actuele treininformatie.

Locatie

De Bibliotheek *op het station 2.0* wordt ondergebracht bij een verblijfsvoorziening met horeca. De Stationshuiskamer is daarvoor zeer geschikt, vanwege haar ongedwongen, openbare karakter. Maar ook combinaties met andere verblijfs-/horecavoorzieningen zijn mogelijk. Toezicht is daarmee geregeld, zodat ruime openingstijden mogelijk zijn zonder (veel) inzet van bibliotheekmedewerkers

de Bibliotheek

